

Maatila ja talouden tunnusluvut 21.3.2014 Koski TI

Veli-Matti Jalli

ProAgria Länsi-Suomi

Parhaita ratkaisuja tuottavuuden ja kannattavuuden parantamiseen

#onnistummeyhdessä

Mukana maatala- ja maaseutuyrittäjien arjessa

- Toimialanamme on maatalous ja yrittäminen maaseudulla.
- Meiltä saat kilpailukykyä ja kannattavuutta parantavia edelläkävijäpalveluja.
- Vaikutamme maatala- ja maaseutuyrittäjien arkeen:
 - yli 85 000 henkilökohtaista asiakastapaamista vuodessa
 - yli 300 000 sähköistä asiakaskohtaamista kuukaudessa

ProAgria Länsi-Suomi

- Toimipaikkoja 8
 - Pori
 - Turku
 - Eura
 - Huittinen
 - Kankaanpää
 - Loimaa
 - Salo
 - Somero (yhteinen ProAgria Etelä-Suomen kanssa)
- Henkilöstö: noin 70

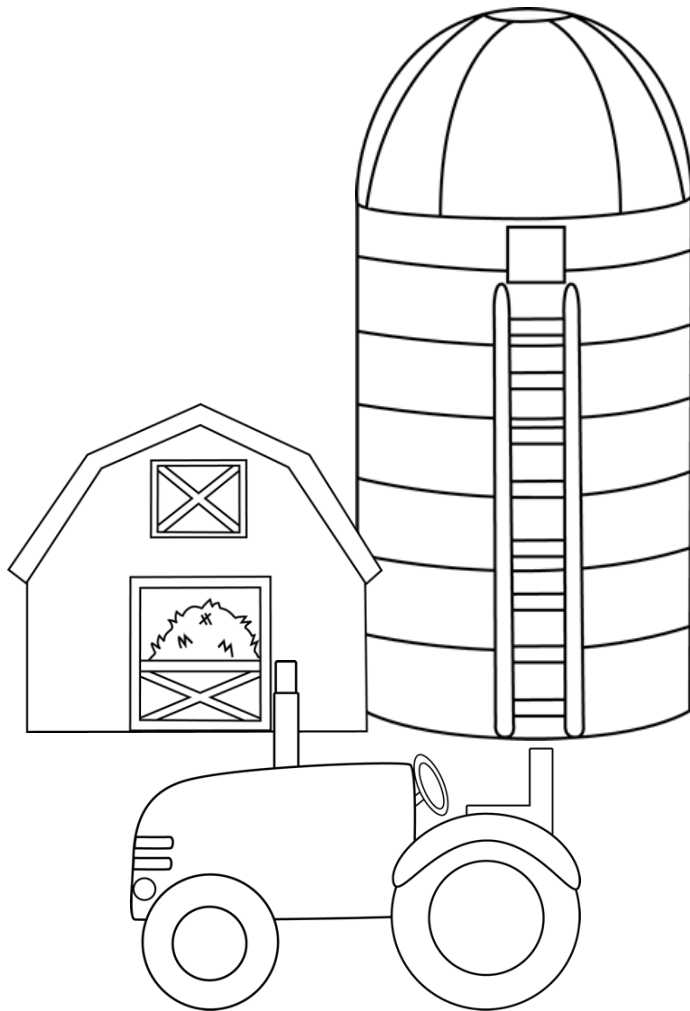
proagria.fi/lansi

maajakotitalousnaiset.fi/lansi

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
LÄNSI-SUOMI

←
-maksuvalmius
-kannattavuus
-vakavaraisuus

Ketä kiinnostaa sinun maatilasi taloudellinen tila?

- Oma palkkavaade ja omanpääoman tuotto-%
 - Maatilayrittäjiä itseään ja heidän perhettään
- Maatilayrityksen kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius
 - Maatilayrittäjiä itseään
 - Pankkeja
 - Ely-keskuksia rahoittajina
 - Strategisesti tärkeitä yhteistyökumppaneita
 - Esim. yhteiskuivurihanke, muut liittymän tulevat maatilayrittäjät
 - ”Kilpailijoita”

Kannattavuus

- Maatilan tärkeimpänä toimintaedellytyksenä on pidetty kannattavuutta.
- Mikäli maatilan kannattavuus on heikko, ei sillä ole pitkään elämisen edellytyksiä, jolloin toiminta joudutaan ennen pitkään lopettamaan.
- Heikko kannattavuus merkitsee sitä, että maatila tuottaa tappiota ja syö omaa pääomaansa, joka väistämättä tulee loppumaan jossain vaiheessa.

Vakavaraisuus

- Hyvä kannattavuus ei tavallisesti yksin riitä pitämään maatila pinnalla, mikäli sen rahoitus ei ole kunnossa.
- Vaikka toiminta ei olisikaan tappiollista, voi kannattavuus olla kuitenkin niin heikko tai velkaantuneisuus niin suuri, ettei sillä kyetä kattamaan maatilán rahoituksellisia velvoitteita, kuten lainojen korot ja lyhennykset.
- Vakuudellinen asema kulkee käsikädessä vakavaraisuuden kanssa.
- Heikko rahoitusrakenne voi olla syynä maatilán vaikeuksiin.

Maksuvalmius

- Vaikka kannattavuus ja vakavaraisuus olisivat kunnossa, tulee maatalan selviytyä myös liiketoimintansa juoksevien kulujen maksuista.
- Jos palkkoja tai tavaraostoja ei kyetä maksamaan, maatila voi ajautua heikon maksuvalmiutensa vuoksi maksukyvyttömäksi ja sitä kautta vaikka konkurssiin.

Mitä mahdollisuuksia tehdä analyysiä / tulkintaa maatilan taloudellisesta tuloksesta

Pankin tilitiedot (yksityistalous / maatila)

Veromuistiinpanot / veroilmoitus

Kirjanpitoilan / taloustietopankin mukainen analyysi

Osakeyhtiömuotoisen maatilan tuloslaskelma ja tase

Pankkitilit

Emännän tili

- +maatilan tililtä palkkiota
- emännän / perheen menot
- sijoitukset maatilan tilille

Isännän tili

- +maatilan tililtä palkkiota
- isännän / perheen menot
- sijoitukset maatilan tilille

Maatilan tili

- +maatalouden myyntitulot
- +tuet
- +korkotuotot
- +lainan nosto
- maatalouden menot
- investoinnit
- korkokulut
- verot
- lainan lyhennys

- Isännän palkkio / emännän palkkio

+isännän tililtä sijoitukset
maatilan tilille

+emännän tililtä sijoitukset
maatilan tilille

Veroilmoituksesta laskettavat tunnusluvut

- Johtopäätöksiä talouden tilasta
- Tilan talouden kehityssuunnasta
- Laske useammalta menneeltä vuodelta

ILMOITA VERKOSSA
vero.fi/omavero

Verohallinto
PL 700
00052 VERO

Tyhjennä

2 MAATALOUDEN VEROILMOITUS 2018

Tätä lomaketta käytetään maataloudenharjoittaja,
joka on toiminnastaan tulostulopainotteinen.

Maatalousyhtymät käyttävät lomaketta 2Y.

Viimeinen palautuspäivä

1 Henkilötiedot

Nimi	Y-tunnus tai henkilötunnus
Toimiala (Toimialatiedon korjaus ei välity eteenpäin. Ilmoita muutoin y-tun kautta.)	
Veroilmoitusta täydentäviä tietoja antaa (nimi)	
Puhelinnumero	

2 Tuloverolaskelma (kaikki maatilat yhteensä)

A Maatalouden tulot	Muistilpanot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
Arvonlisäverollinen myynti 24 %				
1 Myyntitulot kotieläimistä (ilman arvonlisäveroa, ei jaksotettuja myyntituloja)				
2 Jaksotettavat myyntitulot kotieläimistä vuonna 2018				
3 Vuoden 2018 tuloiksi jaksotetut myyntitulot kotieläimistä (vuosilta 2016–2018)				
4 Muut myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)				
Arvonlisäverollinen myynti 14 %				
5 Kotieläintuotteiden myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)				
6 Kasvinviljelytuotteiden myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)				
Arvonlisäverollinen myynti 10 %				
7 Majolituspalveluiden yms. myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)				
Maatalouden arvonlisäverottomat tulot, alv 0 %				
8 Valtioilta saadut tuet				
9 Muut arvonlisäverottomat tuet ja korvaukset				
10 Tasauseräyksen suora tuloutus				
11 Muut maatalouden arvonlisäverottomat tulot (esim. pellon vuokratulot)				
12 Tuloutus yksityiskäytöstä, jos yksityis- tai metsätalouden menot on vähennetty muistilpanoissa				
13 Muut lisäykset (esim. arvonlisäveron alarajahuojennus tai energiatuotteiden valmisteveron palautukset)				
Osingot ja ylijäämät				
14 Osingot julkisesti noteeratusta yhtiöstä				
Veronalainen osuus				
15 Osingot muista kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä				
Veronalainen osuus				
16 Ylijäämät julkisesti noteeratusta osuuskunnasta Suomessa, muista EU/ETA-maista ja sellaisista ETAn ulkopuolisista maista, joiden kanssa Suomella on verosopimus				
Veronalainen osuus				
17 Ylijäämät muista kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta Suomessa, muista EU/ETA-maista ja ETAn ulkopuolisista maista				
Veronalainen osuus				
Tulot yhteensä				

2 MAATALOUDEN VEROILMOITUS 2018

Y-tunnus tai henkilötunnus

B Maatalouden menot

	Muistilpanot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
1 Palkat				
2 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 24 % (ilman arvonlisäveroa)				
3 Jaksotettavat kotieläinten hankintamenot vuonna 2018				
4 Vuoden 2018 polstona vähennettävät jaksotetut kotieläinten hankintamenot (vuosilta 2016–2018)				
5 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 14 % (ilman arvonlisäveroa)				
6 Arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoiset ostot 10 % (ilman arvonlisäveroa)				
7 Muut maatalouden arvonlisäverottomat menot 0 %				
8 Polstot				
9 Verovuodelta tehty tasausvaraus				
10 Korkomenot				
11 Muut vähennykset (esim. lisävähennykset ja koulutusvähennys)				
Menot yhteensä				

Maatalouden tulos

Maatalouden tappio

3 Vaatimus tappion vähentämiseksi pääomatuloista

	euroa	snt
Pääomatuloista vähennettävän maatalouden tappion määrä		
Vaatimus on yrittäjäpuolisoiden yhteen, jos he harjoittavat maataloutta yhdessä.		

4 Yritystulon jako yrittäjäpuolisoiden kesken

Täytä sarakkeet "Yrittäjän osuus" ja "Puolison osuus",
jos yritystulo jaetaan puolisojen kesken.

	Yrittäjän osuus		Puolison osuus	
		%		%
Osuus maatalouden nettovarallisuudesta (prosenttiosuus)				
Työskentely maataloudessa (prosenttiosuus)				

ILMOITA VERKOSSA
vero.fi/omavero

Verohallinto
PL 700
00052 VERO

Tyhjennä

2 MAATALOUDEN VEROILMOITUS 2018

Tätä lomaketta käytetään maataloudenharjoittaja,
joka on toiminnastaan muistilipanovelvollinen.

Maatalousyhtymät käyttävät lomaketta 2Y.

Viimeinen palautuspäivä

1 Henkilötiedot

Nimi	Y-tunnus tai henkilötunnus
Toimiala (Toimialatiedon korjaus ei välly eteenpäin. Ilmoita muutos y-t.f.n kautta.)	
Veroilmoitusta täydentäviä tietoja antaa (nimi)	
Puhelinnumero	

2 Tuloverolaskeima (kaikki maatilat yhteensä)

A Maatalouden tulot	Muistilipanot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
Arvonlisäverollinen myynti 24 %				
1 Myyntitulot kotieläimistä (ilman arvonlisäveroa, ei jaksotettuja myyntituloja)				
2 Jaksotettavat myyntitulot kotieläimistä vuonna 2018				
3 Vuoden 2018 tuloksi jaksotetut myyntitulot kotieläimistä (vuosilta 2016–2018)				
4 Muut myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)				
Arvonlisäverollinen myynti 14 %				
5 Kotieläintuotteiden myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)				
6 Kasvinviljelytuotteiden myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)				
Arvonlisäverollinen myynti 10 %				
7 Majolituspalveluiden yms. myyntitulot (ilman arvonlisäveroa)				
Maatalouden arvonlisäverottomat tulot, alv 0 %				
8 Valtioilta saadut tuet				
9 Muut arvonlisäverottomat tuet ja korvaukset				
10 Tasauserävarauksen suora tulotus				
11 Muut maatalouden arvonlisäverottomat tulot (esim. pellon vuokratulot)				
12 Tulotus yksityiskäytöstä, jos yksityis- tai metsätalouden menot on vähennetty muistilipanolisella				
13 Muut lisäykset (esim. arvonlisäveron alarajahuojennus tai energiatuotteiden valmisteveron palautukset)				
Osingot ja ylijäämät				
14 Osingot julkisesti noteeratusta yhtiöstä				
Veronalainen osuus				
15 Osingot muista kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä				
Veronalainen osuus				
16 Ylijäämät julkisesti noteeratusta osuuskunnasta Suomessa, muista EU/ETA-maista ja sellaisista ETAn ulkopuolisista maista, joiden kanssa Suomella on verosopimus				
Veronalainen osuus				
17 Ylijäämät muista kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta Suomessa, muista EU/ETA-maista ja ETAn ulkopuolisista maista				
Veronalainen osuus				
Tulot yhteensä				

2 MAATALOUDEN VEROILMOITUS 2018

Y-tunnus tai henkilötunnus

8 Maatalouden menot

	Muistilipanot		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
1 Palkat				
2 Arvonlisäverotuksessa vähennykelpoiset ostot 24 % (ilman arvonlisäveroa)				
3 Jaksotettavat kotieläinten hankintamenot vuonna 2018				
4 Vuoden 2018 polstona vähennettävät jaksotetut kotieläinten hankintamenot (vuosilta 2016–2018)				
5 Arvonlisäverotuksessa vähennykelpoiset ostot 14 % (ilman arvonlisäveroa)				
6 Arvonlisäverotuksessa vähennykelpoiset ostot 10 % (ilman arvonlisäveroa)				
7 Muut maatalouden arvonlisäverottomat menot 0 %				
8 Polstot				
9 Verovuodelta tehty tasauserä				
10 Korkomenot				
11 Muut vähennykset (esim. lisävähennykset ja koulutusvähennys)				
Menot yhteensä				

Maatalouden tulos

Maatalouden tappio

3 Vaatimusta tappion vähentämisestä pääomatuloista

	euroa	snt
Pääomatuloista vähennettävän maatalouden tappion määrä		
Vaatimus on yrittäjäpuolisoiden yhteinen, jos he harjoittavat maataloutta yhdessä.		

4 Yritystulon jako yrittäjäpuolisoiden kesken

Täytä sarakkeet "Yrittäjän osuus" ja "Puolisien osuus",
jos yritystulo jaetaan puolisoiden kesken.

	Yrittäjän osuus		Puolisien osuus	
		%		%
Osuus maatalouden nettovarallisuudesta (prosenttiosuus)				
Työskentely maataloudessa (prosenttiosuus)				

Talouden tunnusluvut

Maatalouden harjoittaja	Henkilötunnus / Y-tunnus	Verovuosi
-------------------------	--------------------------	-----------

Maksuvalmiuslaskelma, maatalous

Tulot verolomakkeella	+	
Varastojen arvonmuutos + / -	+	
Muu tulojen oikaisu + / -	+	
Tulot yhteensä (Liikevaihto)		
Suorat rahamenot verolomakkeella	+	
Yksityistalouden osuus menoista	=	
Muu menojen oikaisu + / -	+	
Suorat rahamenot yhteensä		
Toimintajäämä (tulot-menot)		
Korkomenot	=	
Verot	=	
Rahoitusjäämä		
Nettoinvestoinnit	=	
Velkojen nettolyhennykset	=	
Kassan ylijäämä		

Kannattavuuden ja rahoituksen tunnuslukuja, maatalous

Suorat rahamenot		% liikevaihdosta
Suorat menot + korot		% liikevaihdosta
Suorat tuet	% toimintajäämästä	% liikevaihdosta
Korot	% toimintajäämästä	% liikevaihdosta
Lyhennykset	% rahoitusjäämästä	% liikevaihdosta
Velat vuoden lopussa		% liikevaihdosta
Velkojen takaisinmaksuaika		vuotta
Maatalouden poistokelpoinen omaisuus		
Maatalouden velat		
Poistokelpoisen omaisuuden suhde velkoihin		
Tehdyt poistot		
Velkojen nettolyhennykset		
Poistojen määrä suhteessa lyhennyksiin		

Liikevaihdot tilaryhmittäin	Kannattavuuskirjanpito			Taloustietopankki			
Vuosi	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Lypsykarjatilat - liikevaihto - tilamäärä - lehmämäärä - viljelyala - omaa peltoa - oma pelto %	219 000 e noin 285 / 7 680 37,6 leh- mää 68 ha 42 ha 62 %	227 300 e noin 265 / 7 240 39,8 leh- mää 71 ha 45 ha 63 %	240 600 e noin 255 / 6 670 41,0 leh- mää 76 ha 47 ha 62 %	359 777 e 315 tilaa 52,7 leh- mää 86 ha 50 ha 58 %	312 524 e 261 tilaa 53,3 leh- mää 91 ha 52 ha 57 %	354 062 e 213 tilaa 59,6 leh- mää 103 ha 58 ha 56 %	379 661 e 158 tilaa 63,7 leh- mää 106 ha 56 ha 53 %
Muut naudatilat - liikevaihto - tilamäärä - eläinmäärä - viljelyala - omaa peltoa - oma pelto %	183 700 e noin 95 / 3 350 66 ey 76 ha 44 ha 58 %	184 800 e noin 85 / 3 190 64 ey 80 ha 45 ha 56 %	214 600 e noin 85 / 3 160 76 ey 88 ha 45 ha 51 %	342 891 e 37 tilaa 15 emol. 105 myyt. sonnia 127 ha 79 ha 62 %	270 180 e 29 tilaa 14 emol. 86 myytyä sonnia 107 ha 42 ha 39 %	207 230 e 22 tilaa 16 emol. 55 myytyä sonnia 75 ha 36 ha 48 %	182 914 e 13 tilaa 14 emol. 43 myytä sonnia 79 ha 39 ha 49 %
Sikatilat - liikevaihto - tilamäärä - eläinmäärä - viljelyala - omaa peltoa - oma pelto %	437 200 e noin 25 / 740 tilaa 235 ey 98 ha 71 ha 72 %	477 100 e noin 25 / 620 tilaa 251 ey 112 ha 70 ha 62 %	512 700 e noin 15 / 490 tilaa 270 ey 127 ha 81 ha 63 %	527 193 e 20 tilaa 19 em. 2 425 lihasikaa 104 ha 70 ha 67 %	alle 5 tilaa	alle 5 tilaa	alle 5 tilaa
Viljatilat - liikevaihto - tilamäärä - viljelyala - omaa peltoa - oma pelto %	60 500 e noin 165 / 14 300 61 ha 41 ha 67 %	62 800 e noin 155 / 13 500 63 ha 41 ha 66 %	63 700 e noin 135 / 12 700 64 ha 41 ha 64 %	66 444 e 42 tilaa 56 ha 37 ha 66 %	60 793 e 19 tilaa 60 ha 39 ha 65 %	45 529 e 16 tilaa 46 ha 29 ha 63 %	52 252 e 10 tilaa 54 ha 41 ha 76 %

Talouden tunnusluvut

Maatalouden harjoittaja	Henkilötunnus / Y-tunnus	Verovuosi
-------------------------	--------------------------	-----------

Maksuvalmiuslaskelma, maatalous

Tulot verolomakkeella	+	
Varastojen arvonmuutos + / -	+	
Muu tulojen oikaisu + / -	+	
Tulot yhteensä (Liikevaihto)		
Suorat rahamenot verolomakkeella	+	
Yksityistalouden osuus menoista	=	
Muu menojen oikaisu + / -	+	
Suorat rahamenot yhteensä		
Toimintajäämä (tulot-menot)		
Korkomenot	=	
Verot	=	
Rahoitusjäämä		
Nettoinvestoinnit	=	
Velkojen nettolyhennykset	=	
Kassan ylijäämä		

Kannattavuuden ja rahoituksen tunnuslukuja, maatalous

Suorat rahamenot		% liikevaihdosta
Suorat menot + korot		% liikevaihdosta
Suorat tuet % toimintajäämästä		% liikevaihdosta
Korot % toimintajäämästä		% liikevaihdosta
Lyhennykset % rahoitusjäämästä		% liikevaihdosta
Velat vuoden lopussa		% liikevaihdosta
Velkojen takaisinmaksuaika		vuotta
Maatalouden poistokelpoinen omaisuus		
Maatalouden velat		
Poistokelpoisen omaisuuden suhde velkoihin		
Tehdyt poistot		
Velkojen nettolyhennykset		
Poistojen määrä suhteessa lyhennyksiin		

Rahoitusjäämän laskenta verolomakkeella

- Tulot yhteensä – suorat rahamenot + yksityisosuus menoista(sähkö-, puhelin- ja vesimenot) – maksetut korot – maksettavat verot = Rahoitusjäämä
- Laskenta: Lainan määrää (2-lomake sivu 4) / rahoitusjäämä = Lainan takaisinmaksuaika vuosina
- Tavoitteeksi: Mikäli rahoitusjäämää vastaava summa voitaisiin käyttää lainan lyhennyksiin, tavoitteeksi voidaan asettaa, että lainat tulisi maksaa alle 5 vuodessa.

Vieraan pääoman takaisinmaksuaika tilaryhmittäin	Taloustietopankki				
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017
Lypsykarjatilat	4,5	4,3	6,4	5,8	5,6
Muut nautak.tilat	4,6	5,6	6,8	4,7	4,3
Sikatilat		7,0			
Viljatilat	6,0	5,0	7,0	3,5	5,2

Talouden tunnusluvut

Maatalouden harjoittaja	Henkilötunnus / Y-tunnus	Verovuosi
-------------------------	--------------------------	-----------

Maksuvalmiuslaskelma, maatalous

Tulot verolomakkeella	+	
Varastojen arvonmuutos + / -	+	
Muu tulojen oikaisu + / -	+	
Tulot yhteensä (Liikevaihto)		
Suorat rahamenot verolomakkeella	+	
Yksityistalouden osuus menoista	=	
Muu menojen oikaisu + / -	+	
Suorat rahamenot yhteensä		
Toimintajäämä (tulot-menot)		
Korkomenot	=	
Verot	=	
Rahoitusjäämä		
Nettoinvestoinnit	=	
Velkojen nettolyhennykset	=	
Kassan ylijäämä		

Kannattavuuden ja rahoituksen tunnuslukuja, maatalous

Suorat rahamenot		% liikevaihdosta
Suorat menot + korot		% liikevaihdosta
Suorat tuet % toimintajäämästä		% liikevaihdosta
Korot % toimintajäämästä		% liikevaihdosta
Lyhennykset % rahoitusjäämästä		% liikevaihdosta
Velat vuoden lopussa		% liikevaihdosta
Velkojen takaisinmaksuaika		vuotta
Maatalouden poistokelpoinen omaisuus		
Maatalouden velat		
Poistokelpoisen omaisuuden suhde velkoihin		
Tehdyt poistot		
Velkojen nettolyhennykset		
Poistojen määrä suhteessa lyhennyksiin		

Suorat rahamenot tuloista

- Kuvaa kuinka paljon tilan tulovirrasta ohjautuu tilan ulkopuolelle suorina rahamenoina.
- Jäljelle jäävällä summalla on hoidettava korot, verot, lainan lyhennykset, investoinnit ja on jätävä rahaa myös omaan elämiseen.
- Suoria rahamenoja verrataan tilan liikevaihtoon (tulot yhteensä). Suorat rahamenot noudattavat tiettyä kaavaa, jonka huomaat, mikäli lasket sen muutamalta vuodelta. Tulos lasketaan prosentteina.

	Kannattavuuskirjanpito			Taloustietopankki			
Menot/liikevainto-% tilaryhmittäin							
Vuosi	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Lypsykarjatilat	67 %	70 %	69 %	62 %	69 %	67 %	67 %
Muut nautakarjatilat	67 %	72 %	70 %	71 %	72 %	61 %	64 %
Sikatilat	75 %	80 %	81 %	81 %			
Viljatilat	71 %	71 %	73 %	62 %	67 %	64 %	60 %

Talouden tunnusluvut

Maatalouden harjoittaja	Henkilötunnus / Y-tunnus	Verovuosi
-------------------------	--------------------------	-----------

Maksuvalmiuslaskelma, maatalous

Tulot verolomakkeella	+	
Varastojen arvonmuutos + / -	+	
Muu tulojen oikaisu + / -	+	
Tulot yhteensä (Liikevaihto)		
Suorat rahamenot verolomakkeella	+	
Yksityistalouden osuus menoista	=	
Muu menojen oikaisu + / -	+	
Suorat rahamenot yhteensä		
Toimintajäämä (tulot-menot)		
Korkomenot	=	
Verot	=	
Rahoitusjäämä		
Nettoinvestoinnit	=	
Velkojen nettolyhennykset	=	
Kassan ylijäämä		

Kannattavuuden ja rahoituksen tunnuslukuja, maatalous

Suorat rahamenot		% liikevaihdosta
Suorat menot + korot		% liikevaihdosta
Suorat tuet % toimintajäämästä		% liikevaihdosta
Korot % toimintajäämästä		% liikevaihdosta
Lyhennykset % rahoitusjäämästä		% liikevaihdosta
Velat vuoden lopussa		% liikevaihdosta
Velkojen takaisinmaksuaika		vuotta
Maatalouden poistokelpoinen omaisuus		
Maatalouden velat		
Poistokelpoisen omaisuuden suhde velkoihin		
Tehdyt poistot		
Velkojen nettolyhennykset		
Poistojen määrä suhteessa lyhennyksiin		

Velkojen takaisinmaksuaika

- Vieraan pääoman takaisinmaksuaika kertoo, kuinka kauan menisi aikaa vieraan pääoman takaisinmaksuun, jos vieraan pääoman lyhennyksiin käytettäisiin rahoitusjäämää vastaava summa vuosittain.

Vieraan pääoman takaisinmaksuaika tilaryhmittäin	Taloustietopankki				
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017
Lypsykarjatilat	4,5	4,3	6,4	5,8	5,6
Muut <u>nautak tilat</u>	4,6	5,6	6,8	4,7	4,3
Sikatilat		7,0			
Viljatilat	6,0	5,0	7,0	3,5	5,2

Talouden tunnusluvut

Maatalouden harjoittaja	Henkilötunnus / Y-tunnus	Verovuosi
-------------------------	--------------------------	-----------

Maksuvalmiuslaskelma, maatalous

Tulot verolomakkeella	+	
Varastojen arvonmuutos + / -	+	
Muu tulojen oikaisu + / -	+	
Tulot yhteensä (Liikevaihto)		
Suorat rahamenot verolomakkeella	+	
Yksityistalouden osuus menoista	=	
Muu menojen oikaisu + / -	+	
Suorat rahamenot yhteensä		
Toimintajäämä (tulot-menot)		
Korkomenot	=	
Verot	=	
Rahoitusjäämä		
Nettoinvestoinnit	=	
Velkojen nettolyhennykset	=	
Kassan ylijäämä		

Kannattavuuden ja rahoituksen tunnuslukuja, maatalous

Suorat rahamenot		% liikevaihdosta
Suorat menot + korot		% liikevaihdosta
Suorat tuet % toimintajäämästä		% liikevaihdosta
Korot % toimintajäämästä		% liikevaihdosta
Lyhennykset % rahoitusjäämästä		% liikevaihdosta
Velat vuoden lopussa		% liikevaihdosta
Velkojen takaisinmaksuaika		vuotta
Maatalouden poistokelpoinen omaisuus		
Maatalouden velat		
Poistokelpoisen omaisuuden suhde velkoihin		
Tehdyt poistot		
Velkojen nettolyhennykset		
Poistojen määrä suhteessa lyhennyksiin		

Poistokelpoisen omaisuuden määrä suhteessa velkoihin

- Kuvaa kuinka paljon maataloudessa on poistokelpoista omaisuutta suhteessa velkoihin.
- Poistokelpoisen omaisuuden määrä auttaa hallitsemaan verotusta ja turvaa lainan takaisin maksua koko lainan kiertoajan.
- Suurten investointien jälkeen on pyrittävä siihen että poistokelpoista omaisuutta on saman verran kuin velkaa.
- Poistokelpoisen omaisuuden määrä auttaa hallitsemaan verotusta ja turvaa lainan takaisin maksua koko lainan kiertoajan varsinkin tilanteissa, jossa on tehty tilan liikevaihtoon nähden suuri investointi ja velkaa on yli liikevaihdon.

Suhteellinen velkaantuneisuus

- Kuvaa kuinka paljon maatalouden velkaa on suhteessa liikevaihtoon.
- Suhteellinen velkaantuneisuus on vakavaraisuuden tunnusluku, johon vaikuttaa yrityksen toimiala.
- Mitä säännöllisemmät kuukausittaiset tulot ovat sitä enemmän yritys kestää velkaa. Kasvitila kestää velkaa vähemmän kuin kotieläintila.

- Tavoitteeksi: Kaikilla tiloilla turvallinen velan määrä on enintään liikevaihdon verran, kun lainat ovat normaaliehtoisia, eivätkä sisällä lyhytaikaisia luottoja. Kasvitila ilman sivutuloloja kestää velkaa enintään liikevaihdon verran. Kotieläintilalla ollaan riskirajoilla kun velkaa on 2-kertaa liikevaihdon verran. Kotieläintilalla voi olla velkaa yli 2 kertaa liikevaihdon kun on investoitu. Kun tuotanto on saatu vakiinnutettua, velan määrä tulisi olla enintään 2-kertaa liikevaihdon verran.
- Yleisiä ohjearvoja:

alle 40 %	hyvä
40 - 80 %	tydyttävä
– yli 80 %	heikko

Velat / liikevaihto tilaryhmittäin	Kannattavuuskirjanpito			Taloustietopankki			
Vuosi	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Lypsykarjatilat	104 %	104 %	106 %	107 %	116 %	115 %	117 %
Muut nautak.tilat	104 %	114 %	135 %	118 %	109 %	108 %	129 %
Sikatilat	51 %	51 %	39 %	98 %			
Viljatilat	99 %	114 %	108 %	115 %	129 %	76 %	120 %

Kahden kertaiseen kirjanpitoon perustuen

TUOSLASKELMA		TASE VASTAAVAA	2008	TASE VASTATTAVAA	2008
Liikevaihto	0	Perustamis- ja järjestelymenot	0	Osakepääoma	0
Liiketoiminnan muut tuotot	0	Tutkimus- ja kehittämismenot	0	Osingot ja yks.otot	0
Liikevaihto oikaisuerineen	0	Liikearvo	0	Muu pääoma	0
Ostot tilikauden aikana	0	Aineettomat hyödykkeet	0	Edellisten tilikausien voitto	0
Varastojen muutos	0	Maa- vesialueet	0	Tilikauden voitto	0
Ainekäyttö	0	Rakennukset- ja rakennelmat	0	Oma Pääoma	0
Ulkopuoliset palvelut	0	Koneet ja kalusto	0	Tilinpäätössiirot	0
Muuttuvat henkilöstökulut	0	Aineelliset hyödykkeet	0	Varaukset	0
Muut muuttuvat kulut	0	Pitkäaikaiset osakkeet ja osuudet	0	Muut arvostuserät	0
Myyntikate	0	Pitkäaikaiset lainasaamiset	0	Vieras Pääoma	
Kiinteät henkilöstökulut	0	Käyttöom.arvopap+ pitkäaik.sij.	0	Pitkäaikaiset lainat	0
Vuokrat	0	Käyttöomaisuus yhteensä	0	Pitkäaikainen vieras pääoma	0
Muut kiinteät kulut	0	Aineet ja tarvikkeet	0	Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksil	0
Käyttökate	0	Ennakkomaksut	0	Saadut lyhytaikaiset ennakot	0
Poistot rakennuksista ja rakennel	0	Vaihto-omaisuus	0	Ostovelat	0
Poistot koneista	0	Myyntisaamiset	0	Rahoitusvekselit	0
Liikevoitto / tappio	0	Siirtosaamiset	0	Siirtovelat	0
Korkokulut	0	Muut saamiset	0	Muut lyhytaikaiset velat	0
Muut rahoituskulut	0	Saamiset	0	Lyhytaikainen vieras pääoma	0
Voitto / tappio ennen satunn.er	0	Osakkeet ja osuudet	0	Vieras Pääoma yhteensä	0
Satunnaiset tuotot	0	Muut arvopaperit	0	Vastattavaa yhteensä	0
	0	Rahoitusomaisuusarvopaperit	0		
Voitto / tappio ennen varauksia	0	Rahat ja pankkisaamiset	0		
Välittömät verot	0	Rahoitusomaisuus yhteensä	0		
Tilikauden voitto	0	Vastaavaa yhteensä	0		

Varastojen muutos

- Varastojen muutos rivillä otetaan huomioon sekä valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden että ostotarvikkeiden varastojen muutos.
- Toimintaa laajennettaessa yleensä myös varastot lisääntyvät ja pääomaa sitoutuu lisää varastoihin.
- Varastojen muutoksen huomioon ottaminen korjaa tarkasteluvuoden tulosta vastaamaan kyseisen vuoden tuotantoa ja tarvikkeiden käyttöä.
- Verotilinpäätöksen mukainen tulos kuvaa tilanteen pelkästään rahaliikenteen mukaisesti ilman varastomuutosten huomioon ottamista.

Omavaraisuusaste

Pellot	Metsät	Rakennukset	Muu omaisuus
Brutto-omaisuus			
Lainojen määrät		Oma pääoma	

Omavaraisuusaste → $\text{Oma pääoma} / \text{brutto-omaisuus}$

- Omavaraisuusaste-% kuvaa oman pääoman määrän ja koko omaisuuden yhteismäärän suhdetta.
- Yleinen omavaraisuusasteen arviointiohje

alle 20 %	heikko
20 - 40 %	tyytyttävä
yli 40 %	hyvä
- Maataloudessa on yleensä melko korkeat omavaraisuusasteet, koska maatalous sitoo tuottoon nähden paljon pääomaa ja esimerkiksi sukupolvenvaihdoskauppahinnat ovat yleensä alhaisia tilan käypään arvoon verrattuna.

Omavaraisuusaste tilaryhmittäin	Kannattavuuskirjanpito			Taloustietopankki				
	Vuosi	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Lypsykarjatilat		64 %	63 %	63 %	54 %	55 %	55 %	57 %
Muut naudak.tilat		68 %	65 %	57 %	52 %	53 %	56 %	60 %
Sikatilat		79 %	78 %	84 %	43 %			
Viljatilat		84 %	81 %	83 %	73 %	73 %	82 %	80 %

Oman pääoman tuotto

- Oman pääoman tuotto-% = oman pääoman tuotto (nettotulos) jaettuna oman pääoman keskimääräisellä määrällä.
- Oman pääoman tuoton vertailulukuna voidaan käyttää muista sijoituskohteista saatavaa tuottoa. Oman pääoman korkovaatimuksen laskennassa suositus on 5 %.
- Jos oman pääoman määrä on hyvin pieni, riittää pienikin nettotulos suureen oman pääoman tuottoprosenttiin. Jotta oman pääoman tuottoa voidaan pitää hyvänä, pitää nettotuloksen olla myös euromääräisesti merkittävä.

Oman pääoman tuotto-% tilaryhmittäin	Kannattavuuskirjanpito			Taloustietopankki			
Vuosi	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Lypsykarjatilat							
- heikot / <u>alakvartiili</u>	- 19,3 %	- 22,7 %	- 16,7 %	- 5,1 %	- 13,4 %	- 10,4 %	- 4,8 %
- keskiarvo	- 7,7 %	- 9,9 %	- 6,2 %	5,1 %	- 2,3 %	- 0,8 %	1,0 %
- hyvät / <u>yläkvartiili</u>	0,8 %	- 0,9 %	2,2 %	11,7 %	2,3 %	3,0 %	5,6 %
Muut nautakarjatilat							
- heikot / <u>alakvartiili</u>	- 14,6 %	- 17,4 %	- 31,3 %	0,6 %	- 7,6 %	- 6,0 %	- 8,0 %
- keskiarvo	- 3,3 %	- 6,3 %	- 3,0 %	7,4 %	2,3 %	2,6 %	4,7 %
- hyvät / <u>yläkvartiili</u>	6,9 %	- 0,5 %	5,3 %	11,1 %	10,4 %	5,7 %	11,2 %
Sikatilat							
- heikot / <u>alakvartiili</u>	- 6,7 %	- 8,7 %	- 4,8 %	- 0,9 %			
- keskiarvo	0,5 %	- 1,6 %	1,7 %	3,5 %			
- hyvät / <u>yläkvartiili</u>				6,4 %			
Viljatilat							
- heikot / <u>alakvartiili</u>	- 8,9 %	- 8,6 %	- 8,5 %	- 3,4 %	- 4,2 %	- 11,8 %	- 3,7 %
- keskiarvo	- 2,9 %	- 4,1 %	- 2,5 %	1,2 %	- 2,6 %	- 1,6 %	- 0,2 %
- hyvät / <u>yläkvartiili</u>	2,2 %	1,0 %	2,6 %	1,9 %	- 0,3 %	3,5 %	0,8 %

Yrittäjätulo

- Yrittäjätulo kuvaa yrittäjänperheen oman työn palkaksi ja oman pääoman koroksi jäävää tuloa.
- Yrittäjätulon tarkastelussa täytyy muistaa, että veroja ei ole vähennetty eli kyseessä on yrittäjätulo ennen veroja.
- Yrittäjätulo lasketaan tulossuunnitelman luvuista lisäämällä nettotulokseen viljelijäperheen oman työn palkkavaatimus. Maatalouden yrittäjätulo = maataloustulo.

Yrittäjätulo tilaryhmittäin	Kannattavuuskirjanpito			Taloustietopankki			
Vuosi	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Lypsykarjatilat	31 100	25 000	35 900	87 390	54 852	64 244	72 913
Muut nautakarjatilat	25 800	16 200	28 600	71 261	49 531	46 069	55 464
Sikatilat	59 800	40 400	76 700	55 575			
Viljatilat	4 860	850	5 410	15 790	9 782	7 119	11 019

Kannattavuuskerroin

- Kannattavuuskerroin kuvaa, kuinka hyvin saatavalla tulolla pystytään kattamaan oman pääoman korkovaatimus ja oman työn palkkavaatimus.
- Jos kannattavuuskerroin > 1 , on saatu omalle työlle ja pääomalle enemmän korvausta kuin

Kannattavuuskertoi- met tilaryhmittäin	Kannattavuuskirjanpito			Taloustietopankki			
Vuosi	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Palkkavaatimus-su- situs, euroa/tunti	15,60	15,80	15,70	15,10	15,60	15,80	15,70
Lypsykarjatilat							
- heikot / <u>alakvartiili</u>	-0,11	- 0,09	0,01	0,60	0,39	0,39	0,53
- keskiarvo	0,39	0,31	0,46	1,01	0,63	0,69	0,77
- hyvät / <u>yläkvartiili</u>	0,81	0,72	0,92	1,34	0,87	0,90	1,01
Muut nautakarjatilat							
- heikot / <u>alakvartiili</u>	- 0,18	- 0,37	- 0,35	0,81	0,42	0,47	0,99
- keskiarvo	0,46	0,29	0,52	1,16	0,85	0,87	
- hyvät / <u>yläkvartiili</u>	1,21	0,77	1,17	1,47	1,18	1,03	
Sikatilat							
- heikot / <u>alakvartiili</u>	0,03	- 0,13	0,27	0,70			
- keskiarvo	0,69	0,49	0,88	0,90			
- hyvät / <u>yläkvartiili</u>				1,10			
Viljatilat							
- heikot / <u>alakvartiili</u>	- 0,56	- 0,63	- 0,51	0,34	0,08	0,01	0,29
- keskiarvo	0,18	0,03	0,22	0,68	0,38	0,43	0,45
- hyvät / <u>yläkvartiili</u>	0,79	0,65	0,95	0,79	0,56	0,70	0,53

NEUVO 2020 VARMUUTTA! RATKAISUJA! TULEVAISUUTTA!

Neuvo 2020

Hyödynnä 7 000 euroa maatilasi kehittämiseen.

Uusin Neuvo 2020 -osio, maatilojen nykyaikaistaminen ja kilpailukyvyn parantaminen, antaa mahdollisuuden uudenlaisiin selvityksiin, kehittämissuunnitelmien tekemisiin tai pienempiin projekteihin liittyen tilasi kehittämiseen ja kilpailukyvyn parantamiseen.

MIHIN VOIT KÄYTTÄÄ NEUVO 2020 -PALVELUA?

- Mietitkö investointia?
- Onko investointi käynnistynyt hyvin?
- Onko sukupolvenvaihdos yrityksessäsi ajankohtainen?
- Kannattaako yhtiöittää?
- Miten voi parantaa tulosta ja kannattavuutta?
- Mietitkö tuotantosuunnan muutosta tai uuden yritystoiminnan käynnistämistä?
- Kaipaanko näkymiä tilasi tulevaisuuden näkymistä?

Miten voimme olla avuksi?

Tilaa palvelu

Hyödynnä osaamisemme johtajuuteen, tuotantoon ja yritystoiminnan kehittämiseen liittyvissä ratkaisuissa.

OTA YHTEYTTÄ

Pyydä tarjous

Tarjoamme palveluja ja osaamistamme maatalouden ja yritystoiminnan kilpailukyvyn kehittämiseen.

PYYDÄ TARJOUS

Veli-Matti Jalli
Talousasiantuntija
ProAgria Länsi-Suomi
Puh. 0406492957
Örninkatu 15, 24100 Salo
veli-matti.jalli@proagria.fi

- Ota yhteyttä asiantuntijaan proagria.fi/asiantuntijahaku
- Soita keskuksellemme 020 747 2550
- Lähetä sähköpostia info.lansi@proagria.fi
- Tai tilaa netissä proagria.fi/tilaus